

Vergaderjaar 2021–2022

27 858

Gewasbeschermingsbeleid

Nr. 577

BRIEF VAN DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN VOEDSELKwaliteit

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 12 juli 2022

Hierbij informeer ik uw Kamer over de voorgenomen Nederlandse standpunten inzake de onderwerpen die ter stemming worden voorgelegd aan het eerstvolgende Standing Committee on Plants, Animals, Food and Feed (SCoPAFF) over regelgeving voor gewasbescherming. Het overleg vindt plaats op 14 en 15 juli 2022. De standpunten zijn ambtelijk voorbereid met de Ministeries van Infrastructuur en Waterstaat (IenW), Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) en Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS), op basis van advisering door het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Ctgb).

Ik informeer uw Kamer daarnaast over de uitkomst van de discussie over de voorstel van de Europese Commissie (EC) over de te hanteren beschermdoelen voor hommels en solitaire bijen binnen het bijenrichtsnoer.

De onderstaande punten staan op de agenda ter (mogelijke) stemming (de zogenaamde B-punten).

De basisstof Calcium Propionaat

Deze nieuwe basisstof wordt gebruikt als fungicide in openbaar groen, bloembollen- en bloemknollenteelt. De EC stelt voor deze stof niet goed te keuren, omdat er indicaties zijn dat deze stof de ogen zou kunnen beschadigen, er onvoldoende data was om een risicoboordeeling voor mensen te kunnen uitvoeren en vanwege zorgen dat het beoogde gebruik en dosering nadelige gevolgen heeft voor niet-doelwit organismen. Het Ctgb adviseert positief op dit voorstel. De Nederlandse delegatie is voornemens om in te stemmen met het voorstel van de EC.

De basisstof Black soap E470

Deze nieuwe basisstof is bestemd om te worden gebruikt als insecticide en fungicide in akkerbouwgewassen, fruit en sierteelt. De EC stelt voor deze stof niet goed te keuren omdat deze onder andere irriterende en corrosieve eigenschappen heeft en omdat het door het ontbreken van data niet mogelijk om de risico's te beoordelen van de blootstelling van toepassers, werkers, omstanders, omwonenden en consumenten. Het Ctgb adviseert positief op dit voorstel. De Nederlandse delegatie is voornemens om in te stemmen met het voorstel van de EC.

De laagrisico stof Fish oil (visolie)

Deze laagrisico stof wordt gebruikt als afweermiddel tegen wild. In Nederland zijn geen middelen toegelaten op basis van deze stof. De EC stelt voor de goedkeuring van deze laagrisico stof te hernieuwen. Het Ctgb adviseert positief op dit voorstel. De Nederlandse delegatie is voornemens om in te stemmen met het voorstel van de EC.

De laagrisico stof Sheep fat (schapenvet)

Deze laagrisico stof wordt gebruikt als afweermiddel tegen wild. In Nederland zijn geen middelen toegelaten op basis van deze stof. De EC stelt voor de goedkeuring van deze laagrisico stof te hernieuwen. Het Ctgb adviseert positief op dit voorstel. De Nederlandse delegatie is voornemens om in te stemmen met het voorstel van de EC.

De werkzame stof Penflufen

Deze stof wordt gebruikt als fungicide. In Nederland zijn geen middelen meer toegelaten op basis van deze werkzame stof. De EC stelt voor de goedkeuring van deze stof te hernieuwen met restrictie tot toepassingen op zaden van graan voor of tijdens het zaaien, waarbij de toepassing is gelimiteerd tot één maal per drie jaar toepassen op hetzelfde veld. De EC doet dit voorstel om mogelijke risico's voor grondwater weg te nemen. Het Ctgb adviseert positief op dit voorstel. De Nederlandse delegatie is voornemens om in te stemmen met het voorstel van de EC.

Tijdelijke verlenging goedkeuringsperiode van 45 werkzame stoffen

De EC stelt voor om de goedkeuring van 45 werkzame stoffen tijdelijk te verlengen met één jaar omdat de besluitvorming buiten de schuld van de aanvrager niet tijdig is afgerond. Deze procedure is vastgelegd in verordening EG 1107/2009 (artikel 17). De herbeoordeling van werkzame stoffen is zeer complex en vraagt grote zorgvuldigheid waardoor de procedure soms langer duurt dan voorzien en gewenst. Zonder tijdelijke verlenging zouden al deze werkzame stoffen van de markt worden gehaald zonder dat een zorgvuldig beoordelings- en besluitvormingsproces is doorlopen.

In het pakket van 45 stoffen bevindt zich de werkzame stof difenocnazool. Dit is één van de vijf azolen waarover uw Kamer in 2013 een nader gewijzigde motie van het lid Ouwehand (PvdD) heeft aangenomen om deze stoffen van de markt te weren (Kamerstuk 27 858, nr. 222). De Nederlandse delegatie is daarom voornemens om, in lijn met de reactie op de motie (Kamerstuk 21 501-32, nr. 1181), het voorstel van de EC te steunen maar zich met een stemverklaring te verzetten tegen de tijdelijke verlenging van de werkzame stof difenoconazool.

Ik heb uw Kamer op 16 mei 2022 geïnformeerd (Kamerstuk 27 858, nr. 567) over het voorstel van de EC over te hanteren beschermdoelen voor hommels en solitaire bijen binnen het bijenrichtsnoer. Hierbij heb ik uw Kamer laten weten dat mijn inzet een maximaal toelaatbare sterfte van 7% is, conform de nader gewijzigde motie van het lid Ouwehand (Kamerstuk 21 501-32, nr. 1175) en de motie van het lid Wassenberg c.s. (Kamerstuk 35 570 XIV, nr. 50). Deze inzet heb ik meerdere malen (zowel mondeling als schriftelijk) ingebracht bij de EC.

Tijdens de SCoPAFF-vergadering van 17 en 18 mei 2022 bleek echter dat een meerderheid van de lidstaten, in tegenstelling tot Nederland, akkoord gaat met het voorstel van de EC om geen vooraf vastgestelde drempelwaarde voor hommels en solitaire bijen aan te houden totdat meer data beschikbaar komt. De EC heeft hierbij aangegeven altijd aanvullende veldstudies te vereisen, behalve:

- Voor hommels en solitaire bijen wanneer uit de beoordeling voor honingbijen en niet-doelwit arthropoden blijkt dat de betreffende stof geen effect heeft.
- Voor hommels en solitaire bijen wanneer semi-veldstudies (kooi- of tunnelstudies) uitwijzen dat er geen effecten optreden.
- Voor hommels wanneer uit laboratoriumtesten blijkt dat de werkzame stof niet toxisch is.

De EC zal EFSA nu vragen om het bijenrichtsnoer verder uit te werken aan de hand van deze beschermdoelen. EFSA zal tevens op korte termijn een publieke consultatie op het gehele bijenrichtsnoer starten. Wanneer de uitwerking en de publieke consultatie zijn afgerond, zal het gehele bijenrichtsnoer ter besluitvorming worden voorgelegd aan de lidstaten. De EC streeft ernaar om de besluitvorming, waar ik uw Kamer vooraf over zal informeren, eind dit jaar te laten plaatsvinden.

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
H. Staghouwer